

Nepotpisani se depisi na tiskaju.
Pripremata se pisma tiskaju, po 5
čvor. svaki radak. Ostaci od 8 re-
čakih stojat 60 krt., za svaki radak
više 5 krt.; ili u slatcu opozorjava
uz pogodbe ne upravom. Novci se
daju poštarskom zaplatnicom (na-
stava postale) na administraciju
"Naše Sloga". Ima, proxime i naj-
bljične pošte valja točno označiti.

Komu list nedodje na vremenu,
nakon to javiti odgovarivaču u otvo-
renu pismo, za koje se na plaća
poštarnice, ako se izvana napiše:
"Reklamacija".

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

"Slagom rasta male stvari, a nestiga sve pokvarit". Nar. Pos.

Sačuvajmo narodno blago

(pjesme, običaje itd.)

„Slavjani nisu so dali
Slavjani nedjedno so
Slavjani nećemo se dati!“

I narod zaboravlja! Sadanji na-
raštaj ima nova skrbi, nove želje
pritužbe. Naš puk slavenski u Istri
zaboravlja odvise rastele i tužne dobe
svojih predjala; starinske pjesme
običaji gube se po malo. Ljepje pjesme
narodne i junačke, koje su se jur prije
Kačica orile po čitavoj Istri, odlijetaju
kako i ptice selice od nas; od mnogih
čuje se sad još samo prvi stih. A
kako iztezavaju medju našim pukom
ljepje narodne pjesme, kojimi se mo-
žemo ponositi pred cijelim izohraženim
svjetom, tako se zaboravlja i na ljepje
starinske običaje il navade, igre i za-
bave.

Puk naš u nekim sticanah žali-
bože odbacuje sve više od sebe svoju
narodnu božju, te se odjera u tudje
ruho, u duh „studjinstva“ gubeći tako
svoj narodni značaj i svoj jezik. A
i pak samo onaj narod ne
daje se prodati, koj se sebe
dobре poznaje; pa dokle ima
svoju pjesmu, pripoviest i običaje,
neće se pogubiti. Pripoviest, pjesme
i narodni običaji su najbolja slika i
pravo zrcalo dobre i plenitne čudi
i značaja slavenskoga puka, u kojih
se javlja čitava njegova osobujnost
(individualnost) narodna.

Da se dakle sačuva, što se još
sačuvati dade i na svjetlo iznese ono
neizerpivo bogatstvo narodnih pjesama
i običaja slavenskoga puka u Istri,
prije nego sadanj „liberalni“ svjet u
ovoj dobi pare, željeznicu i telegrafu
neuništi i posljednji trag pjesničtva iz
našega puka, to je zadaca svakoga pra-
voga rodoljuba. Koli važno i ko-
ristno polje otvara se ovde marljivim

rukama naših rodoljuba, osobito pak
našim narodnim svećenicima i učiteljem! Od kolike važnosti će biti našemu
narodu, ako se sve njegove pjesme,
pripoviesti i običaji sakupe u jednu
knjigu, koja bi se kao „u a r o d u n a
s p o m e n i c a“ slavenskoga puka u
Istri sačuvala našim potomkom, u koj
bi oni vidjeli naslikan svoj narodni
život, u kojbi se mogli gledati kao
u zrealu i polag toga se upravljati.
Ovakva knjiga bi ujedno kazala našim
narodnim protivnikom, da Slaveni Istre,
koji imaju od starine svoju ljepu
pjesmu i krasnu pripoviest nisu „bar-
bari, i adroni, pastori erranti“ (Prof. Paolo Tedeschi u „Sentimento
nazionale“), nego da su i oni grana
velike materje „Slave“, koja ima slavou
prošlost, te kojoj se otvara velika
budućnost.

Prvi korak k tomu račnomu djelu
narodnomu učinili su prije malo go-
dina naši rodoljubi i svećenici osobito
gg. Košara, Laginja, Fabris, Volečić
itd., kada su počeli sakupljati medju
našim pukom narodne pjesme, koje je
pak tiskom izdalo uredništvo „Naše
Sloga“ pod naslovom „Hrvatske na-
rodne pjesme u Istri i na kvarnerskih
otocima“. Kakvu ljepu kitu narodnih
pjesama imamo samo u tom! Ova
knjižica nebi smjela manjkati u ni-
jednoj obitelji našoj kako ni Kačica
„Razgovori slovenskoda naroda“ ni
Dobrile „Otče budi volja tvoja“.

Tim pak bio je učinjen scmo
početak, pošto je još neizerpivo blago
ljubavnih i junačkih pjesama, pravih to
istoričkih to liričnih bisera, sakriveno
medju našim pukom.

Drugi korak k upoznajanju našega
puka u Istri učinili su gg. prof. Vjek-
Spinović i dr. M. Laginja. Prvi je na-
slikao za djelo, zasnovano pok. kra-
ljevićem Rudolfom „Austro-
Ugarsku u rieči i slici“, pučki

život Slavena u Istri. Drugi je izdao listova, opazaka, glagoljskih napisah
kujžicu „Občina Kastav“, gdje sakriveno u župnih i občinskim arhivima,
čitamo u predgovoru slijedeći hval-
u crkvah, rakvab, koje sve pročitati
vredni poziv na naše rodoljube: „Da i progledati nemoguće je pojedine-
se kojom srećom dodje do toga, da A što još više vriđi t. j. da sve-
za menom dodje drugi, te svaka po-
čenik i učitelj, živeti medju našim
veća občina Istre bude potaknu popi-
pukom, znade najbolje njegove običaje,
njegove tuge i radosti. Komu će otvo-
riti naš kmet radje svoje srce nego
puku u Istri?“

Nesmijemo zaboraviti niti na djelo
svomu svećeniku, učitelju, svojim ru-
sada pokojnoga J. Batela u Bar-
kovoditeljem? Ujedno pak' ima tu
banu „O poviesti istarskoj“, svaki rodoljub pouči i koristne zabave
te se nadamo, da će se naći koji bi
njegovo djelo tiskom na svjetlo izdao!

Nego uz pjesme i poviest bilo bi pripisao na uredništvo „Naše Sloga“
od velike važnosti i potrebe za naš jug je učinio dobro djelo za narodnu
narod, da se sakupi i popiše javni i stvar. Svaki će znati štogod o nošnji,
domaći život našega hrvatskoga i slo-
poviesti, praznovjerju, starih običajih
venskoga puka u Istri, njegove na-
itd. „Zrno do zrna pogaća, kamen do
rodne, gospodarske i kulturne odošaće, kamena paluća“. Svaki i najmanji
njegove običaje, ili u kratko, trebalo
bi sastaviti „Ethnografiju“ s la-
zabilježiti ime prinosnika. Viribus
venisca puka u Istri. unitis — sdruženimi silami i dohrom
voljom mnogo se može!

(Slijediti će).

Interpelacija

narodnoga zastupnika dra. Dinka Vi-
šnjevića i drugova na gospodu ministru
unutarnjih posala, finansijal i zemaljske
obrane.

Iz interpelacije zemaljskoga zastupnika
dra. Volarica i drugova mu, pročitane dne
7. novembra 1880. u sjednici zemaljskoga
sabora u Početku, proizlazi, da bijahu pri-
godom zadnjih zemaljskih izbora u politi-
čkom kotaru Lošinjskom počinjeno veliko
nekakonitoš od tamo naznačenih političkih
i porečkih činovnika.

Pošto bješće rečena interpolacija po
procitanju izrucenih vladinom zastupniku,
mora biti uslijed toga visokog vlasti poznat
jezin sadržaj, te drže podpisani, da njim
ga netreba ovdje iznova navajati. No
vlasti pak upravo radi sadržaj spomenute
interpelacije ovdje istaknuti, da je občinski
načelnik u Krku svojimi dopisi od dne
22. marča i 22. jula 1889. br. 4 i 6

jednu il drugu školu. Nu što mislite, što
učićeš oni seljaci? Svi su složno zamolio,
nek im dadu hrvatsku školu; pa ju i do-
bili a djeca napreduju u njoj vrlo dobro.
Uzorna kuća može mnogo pomoći u
solu, što nam pokazanje Ivićeva u Bregu,
a nata je vraća želja, da se ugledaju svi
u njoj.

Tužibaba i lakomac.

(Iz dnevnika jedne dobre majke)

Moj sinčić Pere, učenik 4. razreda
pučke škole, došao je nekog dana sružen
iz škole. Pitam ga što mu je. On ţuci,
jer i onačko riedko o školskim dogodajima
i o svojim prijateljima što pripovedaj. Ali
zato mladi Stjepko, pravi crvček, doleti
k meni te reč: „Tužibava prijatelj lvo
učitelju jer je ponio u školu zabranjene
igračke“. Ivo mu je drug odkako školu
počeš polaziti, a ove zadnje godine, čini
se, da je veže veliko prijateljstvo. Jedan
do drugoga neda ništa kazati, a ako je
od potrebe, čo se jedan za drugoga i po-
tući. Iodi začudjena malko zovnub Peru-
kliže, da mi potanko kaže kako se to
je pomeo slušao i jedva čekao, da dovrši,
poče malo borbjavac — „Pere je tužan,
da ksd su iz škole isli, da mu Ivo slad-

PODLISTAK.

Uzorna kuća

napisao R. Katalinić-Jeretov.

U cijelom selu Bregu neima bolje obi-
telj od Ivićeve. Pitajte, kog mu draga
seljaka, svaki će Vam reći: čest i poštenje
svakomu, ali starom Iviću treba kaptaki-
nuti. Stari Ivić ne polazi krème, da se
opije, van da se uz „mericu“ prijateljski
i pametno porazgovori se seljacima, da ih
pouči, da im razjasni, šta je u svjetu
dobra naučio. A on to sve razlaže ozbiljno
i lagano, pa ako mu koji što ne odobri,
on ne pauje i ne grdi, već mu mirno opet
stvar tumaci. Stari Ivić bio je po svjetu svakom
i svakuda; prebrod sva mora, propovatuo
sili krajeva, ali se svom narodu i jeziku
ne otuđio. On govoriti uvijek svojim mate-
rinskim hrvatskim jezikom, akoprem rna
taljanski i engleski; jer on mudro kaže:
„Tko svoj jezik ne čava, ta ne poštira
uspomene svojih starjih, taj je davno za-
boravio na vlastitet majku!“ „Jezik i vjera
kaže“ starac „to su dva čvrsta temelja
svake creće i blagostanja“. Takov je sta-
rac Ivić. A njegova žena Mare? Eto Vam
prave uzorne žene. Marliva, radjiva i pa-
metna gospodarica ona se ne brine za
tudje poslove, ona paži na svoju kuću
mene pred svojim pragom. Djecu odgaja u

bogjem strahu i drži tri ugla od kuće,
štono rječ u narodu. Ne brine se — rekoh
— za tudje poslove, al treba li bližnjem
todež jezikom ne može nikud, a taljanskim
pomoći, eto pripravne stare Ivičke, gdje
je, gdje pomaze sborom i tvorom, pa po-
mogućnosti i milodaram.

U nje je kćerka Pavica, liepa ko ruža,
blaga i mila kano bielo janje. Pavica zna
čitati i pisati, pa umije i razna finija rukna
djela. Kad ide na mta poneće sobom svoj
„Očko budi volja Tvoja“, pa iz vježba
skrušeno i pobožno čita, a ima toli liepa
štiva u toj knjizi, a gdje i nebi, kad ju
je sastavio nezaboravni biskup Dobril. Ona ne
gleđa po crkvu i ne ogovara po-
našanju drugih djevjkaka. Pavica pazi na
sebe, a za drugo se ne brine — prava
majka. Blago onom, za kog ona podje,
jer će s njom u kuću blagosloj i sreća!

Ivićević je i sin Miro. Liep je to
mlad i visok mošuk a uči već velike
škole u Beču. Kad četvrti Miro kući na
praznike (svakance) ne drži se ohole, već
se razgovara sa kmeti, pa im pripoveda
na blagdan pred crkvom u tjudnih žemalji-
čkih običajima. Ona skuplja rado oko sebe i
malu dobru dječac, te ju uči čitati i pisati,
pa tko da ne ljubi takvog momka, ele nije
čudo, da bi cielo selo za njega u vatru i
u vodu. To on i zaslavlje, jer on gledi
podciuti naš narod, otvorit mu oči i pokazati
mu tko mu je prijatelj, a tko neprijatelj.
Čuje ova. U selu htjeli zamoliti školske
običnosti, da se otvori škola. Neki šarenjak
gospodara, pa Vam sad slobodno birati

napunio seljakom glavu, nek zamole, da
sa otvori taljanska, jer da se hrvatskim
todež jezikom ne može nikud, a taljanskim
svuda i stakuda. Nekoži malovjerni seljaci
povjeruju riečim doteplice, al tih raz-
bistro Miro:

„Ljudi moći, pogledajte druge narode;
svaki od tih išće i najde prvu naobrazbu
u svom jeziku. Reći će te mi vi: Al mi
ne govorimo pravo hrvatski; pa dobro, ni
Taljan ne govor kod kuće pravo taljanski,
dapače njegov se govor razlikuje mnogo
više od čistog taljanskoga govora, nego
naš govor od pravoga hrvatskoga; al zato
ispak uči on u školi pravi i čisti taljanski
jezik, a ne traži iz početka, da mu diete
cauči kraj stranijski jezik. Učinimo i mi
kad što rade svi pametni narodi. Prva
bita il naobrazba hrvat u našem
jeziku. Kašnje podiju li nam dječa u veće
škole, naučiće se već tamo druge jezike
i to tim laski, jer će imati pravi temelj
u materinskom govoru. Mi valjda nećemo
za volju raznih doteplice učiniti drugačije
neg što pametni narodi rade. Tko dodje
u našu zemlju, nek uči naš jezik. Kad
znaude jesti naš kruh, nek se brine, da i
naš govor narči. Podješmo li mi u tjudi
kraj, morat ćemo to isto učiniti. Budemo
li puštili, da nam budu podukne daje,
običnosti će se ona stara: dolli su bučani
i utjerati se kućane. Zapamtite si dobro:
tko neće brata za brata, hoće tjudinca za
običnosti, da se otvori škola. Neki šarenjak
gospodara, pa Vam sad slobodno birati

